

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

9398

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula la declaració d'impacte ambiental del projecte agrupació fotovoltaica Bugadera i Duralló (TM Palma i Valldemossa) promogut per ENEL GREEN POWER ESPAÑA, S.L.U. (177A/2025)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 16 d'abril de 2025, i d'acord amb l'article 9.1 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, i el punt 8. d) de l'article 2 del Decret 10/2025, de 14 de juliol, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 13/2025, de 31 de juliol, pel qual es corregeixen els errors detectats en el Decret 10/2025,

RESOLC FORMULAR

La declaració d'impacte ambiental del projecte agrupació fotovoltaica Bugadera i Duralló (TM Palma i Valldemossa) promogut per ENEL GREEN POWER ESPAÑA, S.L.U.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

El projecte objecte del present informe consisteix en la implantació d'un parc fotovoltaic de generació elèctrica (38.580 panells), amb la previsió d'una zona de reserva destinada a un sistema d'emmagatzematge d'energia hibridat, distribuït en dues parcel·les contigües classificades com a sòl rústic comú. Els panells fotovoltaics ocuparan un total de 170.702 m².

El projecte hauria de ser tramitat com avaluació d'impacte ambiental simplificada per estar inclòs en les lletres *b* i *n* del grup 4 de l'annex 2 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental:

«*b*) Construcció de línies elèctriques (projectes no inclosos a l'annex I) amb un voltatge igual o superior a 15 kV, que tinguin una longitud superior a 3 km, incloses les subestacions associades, així com per sota dels anteriors llistats quan compleixi els criteris generals 1 o 2, o no incloguin les mesures preventives establertes en el Reial Decret 1432/2008, de 29 d'agost, pel que s'estableixen mesures per la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió, o discorrin a menys de 200 m de població o 100 m d'habitatges aïllats en alguna part del recorregut, llevat que discorrin íntegrament en subterrani per sòl urbanitzat.

«*n*) Emmagatzematge energètic stand-alone a través de bateries electroquímiques o amb qualsevol tecnologia de caràcter hibridat amb instal·lacions d'energia elèctrica »

De la mateixa manera, hauria de ser tramitat com avaluació d'impacte ambiental simplificada d'acord amb el grup 2.6 de l'Annex II del Text Refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 1/2020 de 28 d'agost:

«*Instal·lacions amb una ocupació total de més de 4 Ha situades en sòl rústic en les zones d'aptitud alta del PDS d'Energia i en les zones definides com aptes en el pla territorial insular corresponent.*»

No obstant l'anterior, d'acord amb l'article 13.1.f del Text Refós aprovat pel Decret legislatiu 1/2020 de 28 d'agost, el promotor de la instal·lació decideix procedir per la via de l'Avaluació Ambiental Ordinària.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com una Avaluació d'Impacte Ambiental Ordinària i seguir el procediment establert a la secció 1a del capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013. S'han de complir també les prescripcions dels articles 21 i 22 del Text refós que li siguin d'aplicació.

2. Descripció del projecte

El projecte consisteix en la implantació d'un parc fotovoltaic de generació elèctrica, amb la previsió d'una zona de reserva destinada a un sistema d'emmagatzematge d'energia hibridat, distribuït en dues parcel·les contigües classificades com a sòl rústic comú, situades respectivament als termes municipals de Valldemossa i de Palma.

La instal·lació fotovoltaica objecte del projecte, formada per l'agrupació de la instal·lació FV Duralló i la instal·lació FV Bugadera, s'ubicarà al polígon 3, parcel·la 154, del terme municipal de Valldemossa i al polígon 16, parcel·la 2, del terme municipal de Palma, ocupant 17,1 ha en el seu conjunt, utilitzant una superfície de tancament de 207.419 m². Les referències cadastrals són 07063A00300154 i 07040A01600002, respectivament.

L'agrupació fotovoltaica disposarà de 38.580 panells de 620 Wp cada un amb orientació sud, obtenint una potència total de 23,9 MWp. L'agrupació comptarà amb 72 inversors tipus «string» de 330 kW i 6 centres de transformació (2 de 6.600 kVA i 4 de 3.300 kVA).

D'acord amb el document ambiental, la instal·lació fotovoltaica evitaria una emissió total anual de 18.318 tCO₂, 12.310 kg SO₂, 33.349 kg No_x i 1.274 kg de Partícules Sòlides Totals (PST).

L'agrupació comptarà amb edificacions auxiliars: 2 centres de maniobra i mesura (CMM) i un edifici d'operació i manteniment (O&M).

Es preveu una **producció anual** de l'agrupació fotovoltaica de 37.043 MWh, energia que s'injectarà directament en dues posicions d'un nou centre de repartiment, situat al costat de la subestació BIT i la Universitat de les Illes Balears. Aquest centre de repartiment interceptarà les línies de mitjana tensió, entre la subestació BIT i la subestació Apeadero, propietat de Sampil Distribución Eléctrica SL.

El projecte contempla, a més, una segona fase d'incorporació de **sistemes d'emmagatzematge** d'energia en **bateries (BESS)** com una hibridació del present projecte fotovoltaic. El sistema BESS hibridat tindrà una potència de 20MW, capacitat d'emmagatzematge de 80 MWh i estarà format per 24 contenidors industrials amb una capacitat d'emmagatzematge de 3,7 Mwh. També disposarà de 6 centres de transformació MT/BT de 3,5 MW.

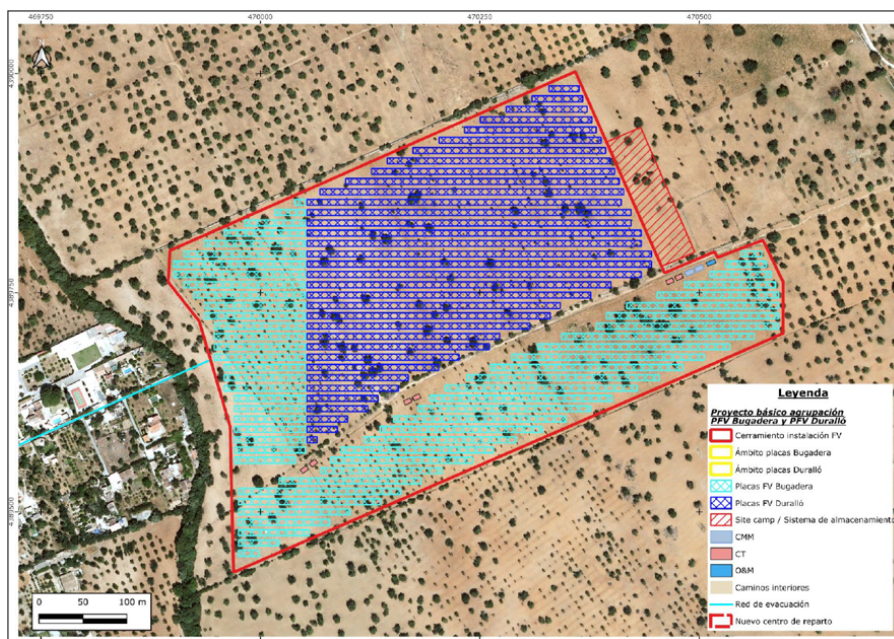


Figura 1. Ortofoto de la parcel·la estudiada amb la proposta de projecte d'agrupació fotovoltaica. Font: Estudi d'impacte ambiental

Les dues **línies d'evacuació** proposades amb una tensió de connexió de 15 kV (una per cada parc fotovoltaic) passen sota viari existent, creuant puntualment afluents del Torrent Gros. D'acord amb l'estudi d'impacte ambiental, el pas pel torrent es realitzarà mitjançant la tècnica «topo» per tant, es descarten efectes rellevants sobre la vegetació existent. El traçat tindrà una extensió total de 3.470 metres i segueix principalment la carretera de Valldemossa i passarà per la Universitat de les Illes Balears. Els primers 1530 metres discorren pel municipi d'Esporles, mentre que els últims 1.940 metres transcorreran pel municipi de Palma.

Una de les parcel·les es troba dins explotació agrària inscrita en el RIA i està qualificada amb els nivells 3 i 5 de les categories agronòmiques dels sòls. Per tant, proposen la compensació mitjançant acord amb Camp Mallorquí S.C.L. per la realització d'una nova plantació d'ametllers de reguiu en una superfície de 6,85 Ha en un conjunt de 15 parcel·les situades al municipi d'Ariany.

Es projecta una **barrera vegetal** de 2.050 metres de longitud i 5 metres de gruix formada per **garrovers** (*Ceratonia siliqua*), **oliveres** (*Olea europaea var. europaea*) o **ullastre** (*Olea europaea var. sylvestris*), així com exemplars de mata (*Pistacia lentiscus*) quan sigui necessari. La franja de mates es plantarà únicament a les zones on no existeixi paret seca o on no aparegui **vegetació baixa**.



L'accés a l'agrupació fotovoltaica es realitzarà a través de la carretera de s'Esgleieta, Ma-1140, al km 1,7. Seguint aquest camí, a uns 660 metres s'arriba a l'entrada de la finca.

Pel que fa al consum d'aigua, es preveu que la neteja dels panells es realitzi sense necessitat d'aigua. Per la barrera vegetal, es dissenyarà un **sistema de reg** que, sempre que sigui viable, es connectarà al **pou de regadiu** existent a la finca. En cas que no sigui viable, es prioritzarà el **reg amb aigua depurada**.

L'avaluació ambiental en aquest cas forma part de la tramitació per tal de declarar aquesta instal·lació com a **Projecte Industrial Estratègic** d'acord amb el que disposa la Llei 14/2019, de 29 de març, de projectes Industrials estratègics de les Illes Balears. En data 12 de juliol de 2025 el Servei d'Energies Renovables i Eficiència Energètica, va publicar en el BOIB núm. 89 l'inici del procediment d'informació pública relatiu a l'autorització administrativa i declaració de projecte industrial estratègic i avaluació d'impacte ambiental ordinària.

D'acord amb la memòria del projecte, el **pressupost** d'execució material (PEM) del projecte d'agrupació fotovoltaica és de 25.735.766,20 € i el termini d'execució del projecte és de 13 mesos.

3. Estudi d'impacte ambiental (EIA)

A continuació es presenta una taula resum del contingut de l'EIA. El contingut que es troba incomplet, no presentat o amb errors està comentat a l'apartat 6 de Consideracions tècniques.

APARTATS EIA	OBSERVACIONS
Objecte i descripció del projecte	Presentat
Inventari ambiental	Presentat
Anàlisi d'alternatives	Presentat
Identificació d'impactes	Presentat
Mesures ambientals	Presentat
Estudi d'incidència paisatgística	Presentat
Estudi energètic i vulnerabilitat davant el canvi climàtic	Presentat
Efectes adversos significatius del projecte en el medi a conseqüència de la vulnerabilitat del projecte davant el risc d'accidents greus/catàstrofes	Presentat
Programa de vigilància ambiental	Presentat
Resum no tècnic	Presentat
Memòria agronòmica	Presentat
Repercussions XN 2000	No aplicable per aquest projecte

Resum de l'anàlisi d'alternatives

L'EIA presenta una anàlisi d'alternatives multicriteri d'acord amb la següent reflexió:

«En relación al examen multicriterio, ante la dificultad de establecer comparaciones entre aspectos y conceptos muy dispares, se han realizado análisis multicriterio por diferentes áreas o temas, como son a posibles alternativas de emplazamiento o diferentes soluciones técnicas.»

Alternativa 0 en relació amb la instal·lació fotovoltaica

En aquest cas com que el projecte contribueix a substituir fonts d'energia no renovables per energies renovables i s'ajusta als objectius de la legislació energètica i territorial, es considera ambientalment més adequat dur-lo a terme.

Alternativa 0 amb relació al Sistema d'emmagatzematge d'energia

La incorporació d'un sistema d'emmagatzematge milloraria l'eficiència de la xarxa elèctrica i permetria aprofitar millor l'energia renovable obtinguda. Per això es considera preferible instal·lar-lo en lloc de no aplicar aquesta tecnologia.

Altres fonts d'energia renovable

Entre les diferents tecnologies renovables, les instal·lacions fotovoltaiques són cada vegada més eficients i generen més energia per unitat de superfície. A més, tenen un impacte paisatgístic menor que altres alternatives com l'eòlica, fet que les fa més adequades per a Mallorca. Consideren que els PFV suposen una «ocupación blanda» del territori per la seva capacitat de desmantellament.



Alternatives d'emplaçament

Un cop descartada l'alternativa 0, es van estudiar diferents ubicacions. Després d'una anàlisi multicriteri (ambiental, tècnic, urbanístic i socioeconòmic), indiquen que **l'alternativa 1 és la més adequada**.

El terreny està classificat com a sòl rústic amb aptitud alta per a instal·lacions fotovoltaiques, amb poca visibilitat des de nuclis urbans i carreteres. El terreny és gairebé pla, cosa que evitarà possibles moviments de terra, i no hi ha altres plantes fotovoltaiques properes que generin impactes acumulatius. A més, la instal·lació és compatible amb activitats agrícoles o ramaderes.

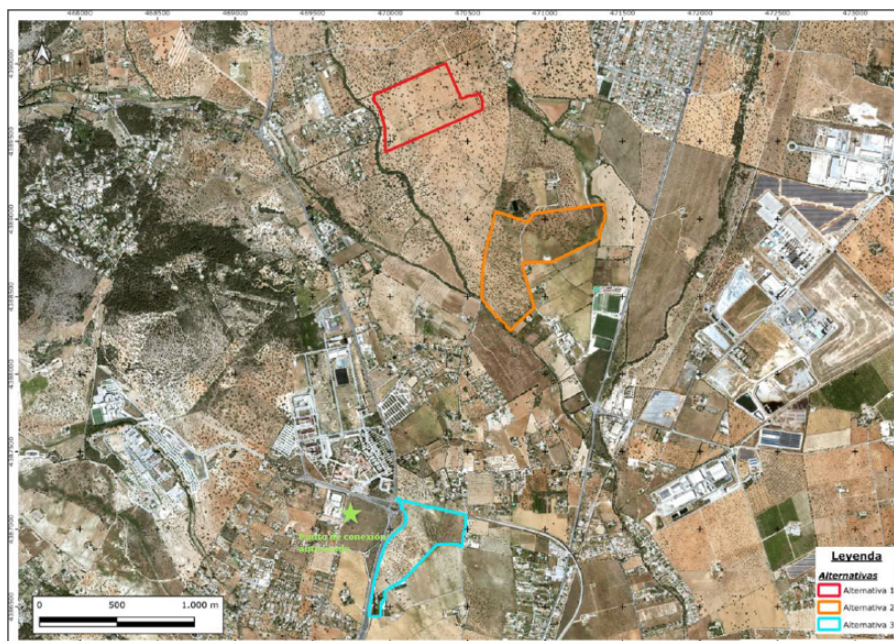


Figura 2. Ortofoto amb les alternatives d'ubicació de l'agrupació fotovoltàica cartografiades amb diferents colors. Font: EIA

Ubicació del sistema d'emmagatzematge (BESS)

Plantegen dues opcions: Ubicar el sistema BESS dins les mateixes parcel·les del projecte o fora. Es considera millor instal·lar-lo **dins les parcel·les**, perquè hi ha espai suficient, facilita la integració paisatgística i optimitza l'ús del territori.

Distribució de la instal·lació dins la parcel·la

La instal·lació ocuparà només part del terreny disponible. El disseny evita zones protegides, respecta distàncies legals, manté vegetació existent i singular, minimitza la visibilitat, evita zones inundables i recula com a mínim 10 metres amb les parcel·les confrontants. També s'optimitza l'espai per millorar l'eficiència de les plaques i reduir ombres entre elles.

Tractament del sòl i implantació

Les plaques s'instal·laran amb **ancoratges metàl·lics clavats a terra**, sense pavimentar ni modificar significativament el sòl. Això permet conservar la vegetació i facilita recuperar l'estat original del terreny si l'activitat s'abandona.

Accessos

S'utilitzarà l'**accés existent** des de la carretera Ma-1140 i el camí de Valldemossa, donada la seva funcionalitat i d'aquesta manera evitar crear nous camins i ocupar més territori.

Circulació interior

La circulació dins la finca s'adaptarà als camins existents i no es pavimentarà el terreny ni se'n crearan de nous.

Cablejat de connexió

El cablejat serà **soterrat**, ja que provoca menors impactes ambientals que les opcions superficials o aèries.



Línia d'evacuació de l'energia

La línia també serà **soterrada**, seguint principalment la carretera de Valldemossa fins a la Universitat de les Illes Balears. Aquesta opció aprofita infraestructures existents i evita impactes visuals.

Resum del pla de vigilància ambiental

D'acord amb l'EIA, l'objecte del Pla de Vigilància Ambiental és l'establiment dels aspectes relacionats amb l'execució i possible desmantellament del projecte que requereixen una supervisió, amb la finalitat de minimitzar els efectes negatius i complir el que s'estableixi en el procediment d'avaluació. Estableixen una sèrie de mesures durant la fase d'execució, explotació i desmantellament.

Durant la fase d'obres/execució:

Mesura	Sistema de control	Moment d'aplicació	Responsable
Control d'emissions de pols i sorolls durant les obres.	- Verificació dels certificats d'ITV dels vehicles i maquinària. - Controls visuals de les partícules en suspensió. Aplicació de mesures en cas de produir-se molèsties. - Estudi del soroll si es considera necessari.	Abans que la maquinària s'incorpori a l'obra. Durant l'execució de les obres.	Responsable ambiental.
Ocupació de l'espai	Verificació del compliment de la planificació i senyalització amb abalisament de les superfícies d'ocupació per maquinària i personal d'obra. Evitar ocupacions no previstes. En les zones ocupades temporalment, s'haurà de verificar la correcta restitució de la situació preoperacional. Comprovació visual i documental.	Durant tot el desenvolupament de les obres.	Responsable ambiental juntament amb la direcció d'obra.
Protecció del sòl. Processos erosius	Control de la pèrdua de sòl a les superfícies nues, per evitar l'aparició de nous processos erosius. Comprovació visual.	Durant tot el desenvolupament de les obres.	Responsable ambiental.
Protecció del sòl. Contaminació del sòl	Verificació del correcte manteniment dels vehicles i maquinària. Detecció visual de vessaments o vessaments accidentals. Verificació de la correcta gestió del sòl contaminat, en cas que es produeixin vessaments accidentals. Comprovació visual i documental.	Durant tot el desenvolupament de les obres.	Responsable ambiental.
Gestió del sòl	Supervisió de la retirada i manteniment del sòl mobilitzat, i de la seva correcta reutilització en l'àmbit del projecte.	Durant el desenvolupament d'actuacions que requereixin moviments de terra.	Responsable ambiental.
Protecció de les aigües	Verificació del correcte manteniment dels vehicles i maquinària. Detecció visual de vessaments o vessaments accidentals.	Durant tot el desenvolupament de les obres.	Responsable ambiental.
Protecció vegetació	Abans de la desbrossada, s'hauran de revisar les zones a desbrossar i senyalitzar els elements que es considerin d'interès. Comprovació visual de l'absència de danys sobre la vegetació d'interès.	Abans de l'inici i durant el desenvolupament de les obres.	Responsable ambiental.
Protecció fauna	Abans de l'inici de les obres es revisarà la presència de fauna d'interès per minimitzar l'afecció. Verificació del compliment de les mesures que pugui establir l'administració competent i l'Estudi de seguiment anual d'avifauna i quiròpters.	Abans de l'inici i durant el desenvolupament de les obres.	Responsable ambiental.
Gestió de residus d'obra	Control de la correcta gestió dels residus generats. Garantir que els residus són gestionats d'acord amb el que estableix la legislació vigent. S'hauran de guardar els albarans justificatius del lliurament.	Durant tot el desenvolupament de les obres.	Responsable ambiental.
Infraestructures existents	Control del compliment de les mesures relatives a minimitzar l'afecció a les infraestructures existents en l'entorn.	Durant tot el desenvolupament de les obres.	Responsable ambiental juntament amb la direcció d'obra.
Paisatge	Verificació de la correcta realització de les plantacions i de la funcionalitat de la pantalla vegetal des de diferents punts d'observació, i establirà, si s'escau, la necessitat de mesures de protecció addicionals. Comprovació visual.	Durant tot el desenvolupament de les obres.	Responsable ambiental juntament amb la direcció d'obra.

Fase d'explotació:

- Avaluació de resultats: es comprova si les mesures ambientals i d'integració agrícola (agrocompromís) aplicades a la construcció són

realment efectives.

- Vigilància de la fauna: es recomana mantenir el seguiment d'aus i ratpenats (quiròpters) segons determinin els estudis anuals i l'administració.
- Manteniment del paisatge: es faran controls visuals de la barrera vegetal des de diversos punts per assegurar que compleix la seva funció i afegir protecció si és necessari.

Fase de desmantellament:

- Protocol de vigilància: s'apliquen mesures de control ambiental similars a les de la fase d'execució de l'obra.
- Restauració del terreny: l'objectiu final és recuperar l'estat inicial de la zona si la planta no es renova o no canvia d'ús.
- Documentació final: si l'autoritat ho demana, cal presentar un informe detallat sobre les actuacions de desmantellament i el resultat de la recuperació.

A causa del pressupost del projecte, superant el milió d'euros, s'hauria de contractar un auditor ambiental que acrediti el compliment del PVA mitjançant auditories periòdiques. El document ambiental només parla del responsable ambiental.

L'estudi d'impacte ambiental es pot consultar temporalment al següent enllaç:

https://www.caib.es/sites/energiaicanviclimatic/ca/_pfv_bugadera_i_duralla/

4. Tràmit d'informació pública i consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

Informació pública

Al BOIB núm. 89 de 12 de juliol de 2025, es va publicar «Anunci de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia per a l'obertura del tràmit d'informació pública sobre l'autorització administrativa, declaració de projecte industrial estratègic i avaluació d'impacte ambiental ordinària de l'agrupació fotovoltàica PFV BUGADERA i DURALLO ubicada al polígon 3 parcel·la 154 de Valldemossa i polígon 16 parcel·la 2 de Palma (RE013/24 i RE023/24)» durant un termini de 30 dies d'acord amb el que estableix la normativa.

En data 4 de novembre de 2025 s'expedeix certificat del Servei d'Energies Renovables i Eficiència Energètica assegurant que el projecte ha estat sotmès a exposició pública durant termini de 30 dies.

Durant l'exposició pública es van consultar les següents administracions públiques (AP) afectades:

- Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Transport i Distribució d'Energia i Generació Tèrmica de la Conselleria d'Empresa, Autònoms i Energia.
- Direcció General d'Emergències i Interior de la Conselleria de Presidència, Coordinació de l'Acció de Govern i Cooperació Local.
- Servei d'Agricultura de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la Conselleria d'Empresa, Autònoms i Energia.
- Direcció General de Recursos Hídrics – Departament Tècnic de Coordinació de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua.
- Servei de Cultura i Patrimoni del Consell Insular de Mallorca.
- Servei d'Ordenació del Territori del Consell Insular de Mallorca.
- Servei d'Explotació i Conservació del Consell Insular de Mallorca.
- Serveis Tècnics d'Urbanisme del Consell Insular de Mallorca.
- Departament de Medi Ambient, Medi Rural i Esports, Servei de Medi Ambient del Consell Insular de Mallorca.
- Departament d'Urbanisme de l'Ajuntament de Palma.
- Departament de Planejament i Gestió Urbanística de l'Ajuntament de Palma.
- Departament de Llicències Obres de l'Ajuntament de Palma.
- Ajuntament de Valldemossa.
- Ajuntament d'Esporles.
- Edistribución.
- REE.

Informe de Sampil Distribución Eléctrica S.L.

En a data de redacció d'aquest document s'han rebut els següents informes de les administracions afectades i les corresponents respostes del promotor:

Informe de l'Ajuntament de Valldemossa de data 14 de juliol de 2025, on es conclou que:

Vista la documentació adjunta a l'arxiu facilitat a la carta, projectes tècnics i documentació relacionada, pel que fa a consideracions



tècniques, qui subscriu **informa favorable** a donar compte a la Junta de Govern comunicui a la Direcció General de referència, que continuï amb el procediment administratiu referenciat, sense perjudici de les posteriors autoritzacions i permisos necessaris.

Informe de REE de data 23 de juliol de 2025, on es conclou que:

En cuanto a la agrupación PFV Bugadera y Duralló, Red Eléctrica no presenta oposición a la misma al no existir afecciones a instalaciones propiedad de Red Eléctrica.

En cuanto a la línea de evacuación subterránea y el centro de distribución, les comunicamos que con los datos que figuran en la información que nos han aportado, no nos es posible identificar las afecciones de dichas instalaciones a instalaciones propiedad de Red Eléctrica. Les solicitamos, por tanto, que nos envíen información suficiente y detallada (planos georreferenciados) para proceder a su estudio.

Por otra parte, la información de la presente comunicación resulta independiente de la necesaria resolución de los procedimientos de acceso y conexión para la instalación del asunto que, según el Real Decreto 1183/2020, deben completarse para todas las instalaciones que vayan a conectarse a la red, siendo asimismo los correspondientes permisos de acceso y conexión condición previa imprescindible para el otorgamiento de la autorización administrativa de instalaciones de generación, según la Ley 24/2013 del Sector Eléctrico (Artículo 53).

Informe d'E-Distribución de data 23 de juliol de 2025, on es conclou que:

Revisada la documentació corresponent a la execució de les instal·lacions de la agrupació del Parc Fotovoltaic PVF BUGADERA I DURALLÓ actualment en exposició pública, informar de que dites instal·lacions se connecten directament a la subestació BIT, la qual no es propietat de E-distribució redes digitales S.L.U.

Informe del Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal de data 25 de juliol de 2025, on es conclou que:

Per tot això, **inform favorablement** sobre l'autorització administrativa prèvia, declaració de projecte industrial estratègic i avaluació d'impacte ambiental ordinària de l'agrupació de parc fotovoltaic PVF BUGADERA I DURALLÓ, ubicada al polígon 3, parcel·la 154 de Valldemossa i al polígon 16, parcel·la 2 de Palma (RE013/24, RE023/24), amb el següent condicionant:

1. No es podran portar a terme les tasques generadores molèsties per renous a la zona marcada en groc al mapa adjunt (annex 1) durant l'època de reproducció del milà reial, *Milvus milvus*, és a dir, de febrer a juny.

Al·legacions Sampol Distribución Eléctrica S.L. de data 12 i 22 d'agost de 2025 al projecte:

Enllaç a l'al·legació de data 12 d'agost de 2025 per part de Sampol Distribución Elèctrica S.L.:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view/081fb3907021933cb9324e48f92620f8356887a4fba5c83b31a95433d243ebc7>

Enllaç a l'al·legació de data 22 d'agost de 2025 per part de Sampol Distribución Elèctrica S.L.:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view/f9f4c9b700689df25793c8d0f3644af634fc0150a6bef638af57419589ec9ec4>

Informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal de data 5 de setembre de 2025, on es conclou que:

Sense cap inconvenient o consideració específica amb relació l'afectació de masses o terrenys forestals ni al risc d'incendi forestal.

Informe del Servei d'Espais Naturals de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal de data 11 de setembre de 2025, on es conclou que:

Revisada la documentació presentada, s'ha comprovat que totes les actuacions descrites en el projecte s'ubiquen fora de l'àmbit del paratge natural de la Serra de Tramuntana i dels espais de la Xarxa Natura 2000, i a més d'1km de distància (figura 1). Per tant, **no s'esperen afeccions significatives** sobre els valors de conservació d'aquests espais.

Informe del Servei de Planificació al Medi Natural de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal de data 25 de setembre de 2025, on es conclou que:

Per tot l'anterior, inform que l'autorització administrativa prèvia, declaració de projecte industrial estratègic i avaluació d'impacte ambiental ordinària de l'agrupació de parc fotovoltaic PVF BUGADERA I DURALLÓ, ubicada al polígon 3, parcel·la 154 de Valldemossa i

al polígon 16, parcel·la 2 de Palma, **no preveu una afecció significativa a la ZEPA ES0000440 Des Teix al puig de ses Fites i ni a la ZEPA ES0000378 Puig des Boixos**, sempre i quan es compleixin les mesures ambientals i el pla de vigilància ambiental, però sí que podria alterar significativament les espècies d'aus protegides presents.

Informe del Servei d'Ordenació del Territori del Consell de Mallorca de data 1 de desembre de 2025, on es conclou que:

A la vista de les consideracions tècniques expressades a l'apartat III de l'informe, de forma cautelar a expenses de que l'òrgan substantiu determini la viabilitat de tramitació de l'expedient sota la figura de Projecte industrial estratègic, des del punt de vista de l'ordenació del territori i del paisatge, es proposa informar **desfavorablement el PFV Duralló**, atès que es situa completament en una zona d'exclusió del PDSEIB, i en conseqüència es proposa informar desfavorablement el projecte d'agrupació dels parcs fotovoltaics PFV Bugadera i PFV Duralló.

Per altra banda, es proposa **informar favorablement el PFV Bugadera**, tot considerant les condicions següents:

1. En relació a la implantació territorial del parc fotovoltaic Bugadera, aquesta queda condicionada a modificar la ubicació de les plaques fotovoltaïques i altres edificacions auxiliars de l'agrupació fora de la delimitació del Paratge Pintoresc de la Serra de Tramuntana (BIC) atès que es considera zona d'exclusió pel PDSEIB.
2. En relació a la implantació territorial de les bateries híbrides associades a l'agrupació dels parcs fotovoltaics PFV Bugadera i PFV Duralló (en una 2a fase), aquesta queda condicionada a modificar la seva ubicació fora de la zona d'exclusió delimitada pel BIC del Paratge Pintoresc i ajustar-la a les característiques tècniques de la part proporcional del PFV Bugadera.
3. En relació a les afeccions sobre el patrimoni històric, en el marc de l'aplicació de l'article 127 del RD 1555/2000, s'estarà a allò que informi l'organisme competent en matèria de patrimoni històric i serà preceptiu l'informe corresponent, d'acord a l'article 29 de la Llei 12/1998, de Patrimoni Històric de les Illes Balears.
4. Respecte a l'execució de les obres de la línia d'evacuació:
 - *Serà necessari l'informe preceptiu de l'organisme competent i titular de l'àmbit de la infraestructura viària afectada, la Ma-1140, en relació als articles 127 i 131 del Reial decret 1955/2000, d'acord amb les previsions de la Llei 5/1990, de 24 de maig, de carreteres de la Comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - *S'haurà de tenir cura en la conservació dels camins públics pels qual discorre d'acord amb la Llei 13/2018, de 28 de desembre, de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca, segons s'indica a l'apartat III.2.b) de l'informe.
 - *Cal justificar la necessitat d'ubicar part del recorregut de la línia d'evacuació travessant per dins l'àrea de prevenció de riscos (APR) del PTIM del torrent de Valldemossa i evitar-ne l'afectació sobre aquesta APR. Al respecte serà necessari l'informe previ de l'administració competent en matèria de medi ambient.
5. Les edificacions auxiliars, el tancament que envolta el CT i el tancament perimetral del recinte han de complir les condicions d'integració paisatgístiques i ambientals de la norma 22 del PTIM segons s'indica a l'apartat III.3.b) iv de l'informe.

Així mateix es fan les observacions següents:

Respecte a les afectacions sobre el paisatge i el medi ambient:

- No s'avalua ambientalment el sistema d'emmagatzematge d'energia amb bateries per la modificació de la ubicació requerida i la manca de descripció gràfica en la definició de l'aspecte i característiques de les instal·lacions.
- Respecte a la implantació de la infraestructura energètica fotovoltaica es considera convenient incorporar una millor justificació de l'efecte acumulatiu
- Respecte a la barrera vegetal, convé situar-la per davant del tancament perimetral i proposar utilitzar espècies de plantació apropiades amb l'entorn de ribera o el paisatge agrari preexistent.
- Respecte al camí rural existent, denominat camí d'en mig, es convenient mantenir l'amplada i la tipologia del camí existent al llarg dels 175 m de recorregut, mantenint-lo fora del recinte de la instal·lació al estar ubicat dins la zona delimitada com a Paratge pintoresc declarada BIC que ha de seguir preservant el valor estètic i paisatgístic de l'entorn, segons s'ha considerat a l'apartat III.3.c) ii de l'informe.

Aquesta proposta d'informe s'emet en relació a les competències del Consell de Mallorca en matèria d'ordenació del territori i del paisatge, sense perjudici de les consideracions que es puguin formular des d'altres àrees de l'administració dins l'abast de les competències que tinguin atribuïdes i, en tot cas, de les consideracions de l'administració municipal sobre els efectes de l'aplicació del planejament urbanístic sobre l'assumpte.

En qualsevol cas, es fa avinent que, d'acord amb la disposició addicional setena del PTIM, les disposicions reguladores de les àrees sostretes del desenvolupament urbà (sòl rústic) tenen el caràcter de mínimes i, en conseqüència prevaldran les determinacions dels planejaments generals municipals que suposin major restricció o grau de protecció del territori. Així mateix, és d'aplicació la disposició





transitòria quarta del PTIM, segons la qual en cas de dubte o contradicció amb el planejament general municipal sobre la qualificació o la categoria del sòl rústic a què pugui pertànyer en tot o una part la parcel·la, prevaldrà la més restrictiva entre la que resulti del Pla Territorial i la del planejament municipal, fins que aquest s'adapti al Pla Territorial.

Informe del Servei d'Explotació i Conservació del Consell de Mallorca de data 4 de desembre de 2025, on es conclou que:

Inform favorablement les obres d'agrupació parc fotovoltaic "Bugadera" i "Duralló" de 23,9 MWp i línia d'evacuació soterrada de 15 kV a les carreteres Ma-1110 PK 8+800 fins PK 9+700 i Ma-1160 PK 0+300, en el terme municipal de Valldemossa i Palma sempre que s'ajustin a les condicions següents:

1. Prèviament a l'inici de les obres, l'interessat haurà de presentar una addenda al projecte constructiu signada per tècnic competent per recaptar la preceptiva autorització del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures.
2. A aquesta addenda s'hauran d'incloure totes les actuacions a dur a terme situats a menys de 50 metres de l'aresta exterior de l'esplanació de la carretera de dos carrils Ma-1110, i a menys de 100 metres de l'aresta exterior de l'esplanació de la carretera de quatre carrils Ma-1160.
3. S'haurà d'incloure també als plànols la definició del domini públic viari, de l'aresta exterior de l'esplanació, de la zones establides de la protecció, prèvia sol·licitud a la Secció de Topografia de Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures.
4. A aquesta documentació s'hauran de complir els condicionants establerts a aquest informe i acotar les distàncies indicades.

Informe del Servei de Patrimoni Històric del Consell de Mallorca de data 11 de febrer de 2026, on es conclou que:

Al marge de les dificultats tècniques que planteja el creuament de la línia d'evacuació amb les sèquies d'en Baster i de la Vila, la implantació de 11'9 Ha de plaques solars dins una zona declarada Bé d'interès Cultural suposa una important alteració de la zona protegida.

Per altra banda, el Decret 96/2005, de 23 de setembre D'APROVACIÓ DEFINITIVA DE LA REVISIÓ DEL PLA DIRECTOR SECTORIAL ENERGÈTIC DE LES ILLES BALEARS (versió consolidada), en el seu article 33 (Zones d'aptitud ambiental i territorial. Definicions) especifica quines són les zones d'exclusió i afegeix: Els béns d'interès cultural i béns catalogats i els seus entorns de protecció, i els arbres singulars declarats com a tals per la normativa vigent es consideren inclosos en la zona d'exclusió amb caràcter general.

Per tant, entenem que la part del Parc Fotovoltaic que afecta al terme de Valldemossa és considerada zona d'exclusió per afectar un Bé d'Interès Cultural (Paratge pintoresc) i seva implantació suposaria una important alteració d'aquesta àrea protegida.

Per altra banda, aquestes limitacions no afecten a la part del parc fotovoltaic ubicat al terme municipal de Palma (polígon 16, parcel·la 2).

Així mateix, en cas de continuar amb la tramitació del parc fotovoltaic ubicat al terme municipal de Palma, s'haurà de presentar un projecte específic pels creuaments de la línia d'evacuació amb les sèquies de la Vila i Baster declarades BIC.

S'informa desfavorablement l'agrupació de parc fotovoltaic PVF Bugadera i Duralló (Sol·licitud d'informació administrativa prèvia, declaració de projecte industrial estratègic i avaluació d'impacte ambiental ordinària)

Al·legacions del promotor a l'informe d'Ordenació del Territori del CIM en data 16 de febrer de 2026, on es conclou que:

Por todo lo anterior,

SOLICITO que teniendo por presentado este escrito, se sirva admitirlo, por realizadas las manifestaciones contenidas en el mismo y, tras los trámites oportunos, en su virtud:

- i. se valore el Proyecto conforme a la zonificación oficial del PDSEIB (aptitud alta);
- ii. se deje sin efecto la consideración errónea de "zona de exclusión" atribuida al PFV Duralló y los condicionantes derivados de ella;
- iii. se considere adecuada la solución proyectada para el PFV Bugadera y las instalaciones asociadas (incluido el sistema de almacenamiento); y
- iv. se dé traslado del presente escrito de alegaciones al órgano ambiental competente, a fin de que este pueda tener en cuenta los argumentos expuestos durante la elaboración y redacción de la Declaración de Impacto Ambiental (DIA) del Proyecto, asegurando así que la evaluación ambiental se realice sobre la base de una interpretación correcta y completa del marco normativo aplicable.
- v. se continúe la tramitación administrativa del expediente con la emisión de los informes preceptivos que procedan, a fin de poder otorgar, cuando corresponda, la Autorización Administrativa y la Declaración de Proyecto Industrial Estratégico

Al·legació del promotor als informes de l'Ajuntament de Palma en data 19 de febrer de 2026, on es conclou que:

Por todo ello, y en aras de la necesaria coordinación administrativa y alineación interpretativa que permita el desarrollo adecuado de los proyectos renovables en el municipio de Palma,





SOLICITO que teniendo por presentado este escrito, se sirva admitirlo, por realizadas las manifestaciones contenidas en el mismo y, tras los trámites oportunos, considere que los informes municipales emitidos por el Ayuntamiento de Palma (SCUI, Servicio de Medio Ambiente de Planeamiento Urbanístico y Servicio Jurídico-Administrativo) incurren en una interpretación errónea del efecto del Parc Agrari y del estado del planeamiento, al atribuirle consecuencias suspensivas no previstas en la normativa, y por ende, se solicita que esta Dirección General continúe la tramitación del Proyecto FV Bugadera-Duralló, incluida la Declaración de Proyecto Industrial Estratégico, conforme a la normativa aplicable en la fecha de solicitud, y que dé traslado de esta interpretación tanto al Ayuntamiento de Palma como al órgano ambiental encargado de la Declaración de Impacto Ambiental (DIA), a fin de garantizar que la delimitación del Parc Agrari no sea considerada un impedimento para la autorización administrativa ni para la evaluación ambiental del Proyecto o de cualquier otra instalación fotovoltaica en el municipio de Palma.

Al·legació del promotor a l'informe del Servei de Patrimoni Històric en data 24 de març de 2026, on es conclou que:

Por todo lo anterior,

SOLICITO que teniendo por presentado este escrito, se sirva admitirlo, por realizadas las manifestaciones contenidas en el mismo y, tras los trámites oportunos, en su virtud:

- 1. Se recabe informe de los servicios jurídicos de la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic para determinar el alcance jurídico del informe del Servei de Patrimoni Històric, de 11 de febrero de 2026, atendiendo a que la interpretación del PDSEIB y de su cartografía oficial corresponde al órgano sustantivo competente en materia de energía.*
- 2. Se revoque el informe desfavorable del Servei de Patrimoni Històric en lo relativo a la supuesta afección excluyente del Paratge Pintoresc.*
- 3. Se reconozca que dicho ámbito ha sido reclasificado como Paraje Natural, resultando inaplicable la disposición transitoria octava de la Ley 16/1985.*
- 4. El proyecto sea evaluado conforme al PORN de la Serra de Tramuntana y a la cartografía oficial del PDSEIB, que lo clasifica como zona de aptitud alta.*
- 5. Las afecciones patrimoniales puntuales, en su caso, se resuelvan mediante condiciones o autorizaciones específicas, sin impedir la viabilidad global del proyecto.*

Informe del Servei de Canvi Climàtic de data 18 de març de 2026, on es conclou que:

Per tot això, emet informe favorable sobre la perspectiva climàtica del projecte Agrupació fotovoltaica PFV BUGADERA I DURALLÓ.

Informe de l'Ajuntament d'Esporles de data 8 d'abril de 2026, on es conclou que:

La Junta acorda per unanimitat informar desfavorablement el projecte presentat vist que:

- 1.- Segons les NN.SS es tracta de sòl rústic comú d'interès agrari.*
- 2.- La zona de s'Esglaieta - Establidors i tota la resta de zones d'Esporles afectades per aquesta zonificació, estan situades relativament devora d'Àrees Naturals d'Especial Interès (ANEI), pot tenir conseqüències greus sobre la fauna local. Aquests espais són especialment sensibles i tenen un valor ecològic reconegut, motiu pel qual cal preservar-ne l'entorn immediat. La fragmentació d'habitants, la modificació del paisatge, el soroll de les obres i l'augment de l'activitat humana poden pertorbar espècies protegides o amenaçades, alterant l'equilibri ecològic de l'ANEI proper. Per tant, cal extremar la precaució i evitar instal·lacions industrials d'aquest tipus en zones amb una alta sensibilitat ambiental. Per això pensam que s'han de reduir les zonificacions per eliminar la pressió als ANEI, i una bona opció seria eliminar la zona de s'Esglaieta - Establidors.*

5. Elements significatius de l'entorn del projecte

La parcel·la on es pretén instal·lar l'agrupació fotovoltaica està situada en Sòl Rústic Comú, tant la part que afecta el municipi de Valldemossa com la que es situa al terme municipal de Palma.

D'acord amb l'estudi d'impacte ambiental i la memòria agronòmica, a les parcel·les estudiades trobem un conjunt d'ametllers que presenten símptomes d'afectació del bacteri *Xylella Fastidiosa*, també existeixen 375 garrovers explotats actualment a la zona on es pretén ubicar el nou parc fotovoltaic del total de 534 garrovers que hi ha a les dues parcel·les. Una de les parcel·les es troba dins explotació agrària inscrita en el RIA i està qualificada amb els nivells 3 i 5 de les categories agronòmiques dels sòls.

A la zona d'estudi existeixen quatre figures catalogades com a **bé d'interès cultural (BIC)**:

- El radi de protecció de la **Font del Mestre Pere** (element BE105/A).

- La part de l'agrupació fotovoltaica i altres elements del projecte situats a la parcel·la que pertany al municipi de Valldemossa s'inclouen dins la zona declarada **Paratge Pintoresc** (Costa Nord Serra de Mallorca) pel Decret 984/1972, de 24 de març (BOE 94, de 19 d'abril de 1972) que mitjançant la disposició transitòria vuitena de la Llei 16/1985, del Patrimoni Històric Espanyol, i posteriorment la disposició addicional primera de la Llei 12/1998, del Patrimoni Històric de les Illes Balears, va passar a ser considerat bé d'interès cultural.
- D'acord amb l'informe del Servei de Patrimoni Històric de data 11 de febrer de 2026: «La línia d'evacuació travessa, a varis punts, el traçat del **Sistema hidràulic de la Siquia den Baster**, declarada BIC l'any 2004 amb categoria "Monument" i tipologia "Construccions Etnològiques" BOIB 192, 24/12/05 i el traçat del **Sistema hidràulic de la Font de la Vila** declarada BIC l'any 2006 amb categoria "Monument" i tipologia "Construccions Etnològiques" BOIB 6, 11/01/07.»

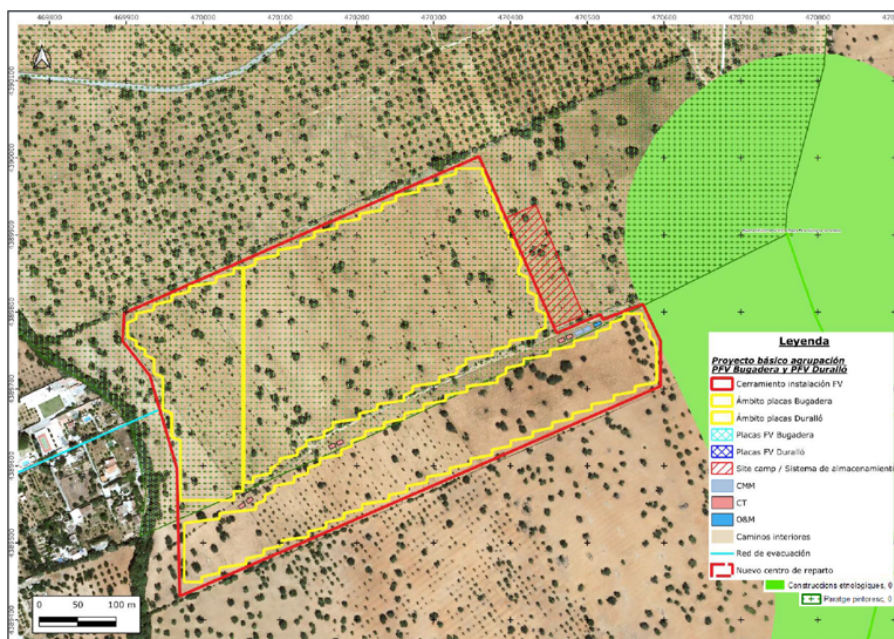


Figura 3. Ortofoto amb l'agrupació fotovoltaica projectada i els béns d'interès cultural marcats en verd clar (radi protecció Font del Mestre Pere) i creus verdes (Paratge pintoresc). Font: EIA

El projecte es troba aproximadament a uns 900 metres de la ZEPA ES0000440 Des Teix al puig de ses Fites. La catalogació d'aquest espai es basa en la presència d'aus protegides catalogades en l'Annex I de la Directiva Aus, a més de ser zona de nidificació i campeig de l'espècie *Milvus milvus*, entre altres.

D'acord amb l'informe del **Servei de Protecció d'Espècies**:

«La consulta al Bioatles i altres fonts pròpies mostra la presència de les següents espècies catalogades o amenaçades a la zona on s'ubica el projecte:

Milà reial, Milvus milvus; Xoriguer, Falco tinnunculus; Puput, Upupa epops; Aloc, Vitex agnus-castus; Hi ha constància de la presència de diversos nius de milà reial, Milvus milvus, als voltants dels projecte, un d'ells a menys de 500 m de distància dels límits de les parcel·les.»

D'acord amb el visor de l'IDEIB, el projecte no discorre per **zones especialment sensibles per a les aus**: Zones d'interès per a rapinyaires, IBAs, ni ZEPA. Tampoc discorre en zones de protecció de l'avifauna davant la col·lisió, però **sí que se situa en una zona de Protecció electrocució avifauna de les Illes Balears**, segons el que estableix el Reial decret 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en les que cal que les esteses elèctriques aèries comptin amb mesures especials d'aïllament o d'increment de visibilitat per evitar les electrocucions d'acord amb les especificacions tècniques del RD.

A la zona oest de l'agrupació fotovoltaica a escassos 40 metres de la polygonal s'hi troba el **Torrent d'Avall o Torrent de Valldemossa**. D'acord amb l'IDEIB, l'agrupació fotovoltaica se situa fora de la zona de servitud i de la zona de flux preferent del torrent i limita amb la zona potencialment inundable de torrent. Per altra banda, l'agrupació fotovoltaica sí que se situa dins la zona de policia de torrent.

Cal destacar, que la línia d'evacuació del projecte travessarà l'Àrea de Prevenció de Risc (APR) d'Inundació del torrent d'Avall.

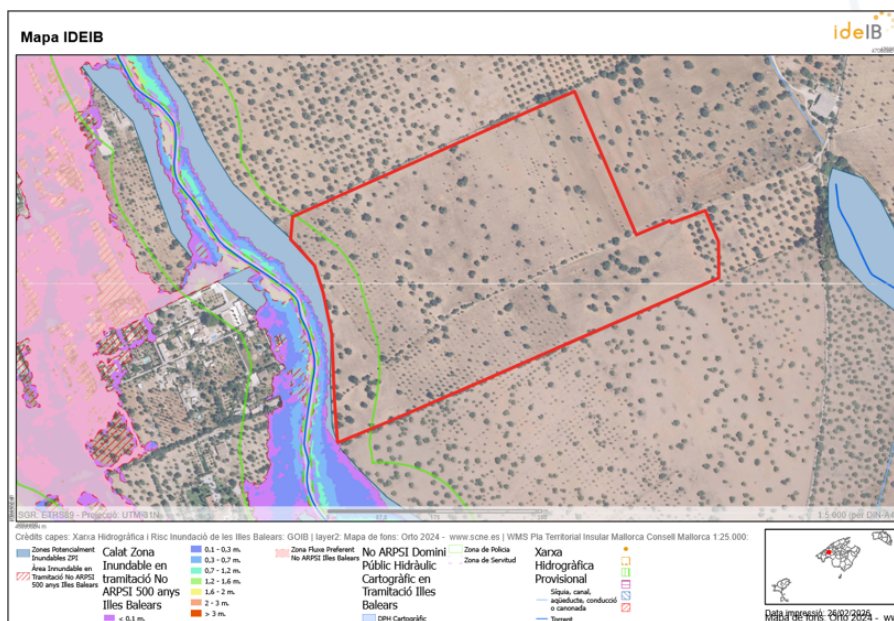


Figura 4. Ortofoto de la parcel·la estudiada amb la poligonal del projecte (vermell) amb la capa de la Xarxa Hidrogràfica i zones amb risc d'inundació. Font: IDEIB i creació pròpia

La parcel·la on es durà a terme l'actuació objecte del present document es troba fora d'espais de rellevància ambiental (espais naturals protegits de les Illes Balears i Xarxa Natura 2000 i àrea d'afectació del pla d'ordenació dels recursos naturals de Parcs Naturals) i fora d'Àrees d'Especial Protecció d'Interès per a la comunitat autònoma definides a la Llei 1/1991, de 30 de gener (ANEI, ARIP i AAPI).

Les parcel·les limiten a l'est i a l'oest amb tessel·les que presenten els següents **hàbitats d'interès comunitari**:

- 6220* Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals, basòfils (*Thero Brachypodietea*) PRIORITARI.
- 9340 Alzinars *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia*.
- 9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics.

D'acord amb el mapa de servituds aeronàutiques d'AESA, les parcel·les no estan afectades per **servituds d'aeronaus, d'aeròdrom, d'operacions i radioelèctriques**.

D'acord amb el visor de l'IDEIB, els terrenys objecte d'estudi s'ubiquen sobre la **massa d'aigua subterrània «1807M1: Esporles»** la qual presenta un estat quantitatiu bo, estat químic bo, amb vulnerabilitat de contaminació de l'aquífer **moderada i una petita part de l'oest de la parcel·la amb vulnerabilitat de contaminació alta**.

El projecte se situa en una zona **risc baix d'incendi** d'acord amb el IV Pla Forestal de les Illes Balears 2015-2024.

6. Consideracions tècniques

a) La part de l'agrupació fotovoltaica ubicada al municipi de Valldemossa se situa completament sobre un bé d'interès cultural (Paratge Pintoresc: Costa Nord Serra de Mallorca) considerat zona d'exclusió, d'acord amb l'article 33 del Pla Director Sectorial d'Energia: «Els béns d'interès cultural i béns catalogats i els seus entorns de protecció, i els arbres singulars declarats com a tals per la normativa vigent es consideren inclosos en la zona d'exclusió amb caràcter general.»

A més, d'acord amb l'informe del Servei de Patrimoni Històric:

[...] entenem que la part del Parc Fotovoltaic que afecta al terme de Valldemossa **és considerada zona d'exclusió** per afectar un Bé d'Interès Cultural (Paratge pintoresc) i la seva implantació suposaria una important alteració d'aquesta àrea protegida.

Per altra banda, aquestes limitacions no afecten a la part del parc fotovoltaic ubicat al terme municipal de Palma (polígon 16, parcel·la 2).

Així mateix, en cas de continuar amb la tramitació del parc fotovoltaic ubicat al terme municipal de Palma, s'haurà de presentar un projecte específic pels creuaments de la línia d'evacuació amb les siques de la Vila i Baster declarades BIC.



S'informa desfavorablement l'agrupació de parc fotovoltaic PVF Bugadera i Duralló (Sol·licitud d'informació administrativa prèvia, declaració de projecte industrial estratègic i avaluació d'impacte ambiental ordinària).

Per altra banda, la línia d'evacuació hauria de creuar en diverses ocasions les siques d'en Baster i de la Vila, ambdues declares Bé d'interès Cultural. Finalment, i tal s'assenyala a l'informe arqueològic, la parcel·la 154 del polígon 3 de Valldemossa forma part de l'àrea declarada Paratge Pintoresc (la qual mitjançant la disposició addicional primera de la Llei 12/98, del patrimoni històric de les Illes Balears, va passar a ser considerada Bé d'Interès Cultural). [...] Al marge de les dificultats tècniques que planteja el creuament de la línia d'evacuació amb les siques d'en Baster i de la Vila, [...].

D'aquest informe s'extreu que la parcel·la situada al municipi de Valldemossa on es pretén implantar l'agrupació fotovoltaica, en l'àmbit normatiu, no admet la construcció d'un parc fotovoltaic amb bateries.

Per altra banda, tal com condiciona l'informe de patrimoni, la instal·lació del parc situat al municipi de Palma requerirà la presentació d'un projecte específic pels encreuaments de la línia d'evacuació amb les siques de la Vila i Baster declarades BIC.

b) L'article 2 de la Llei 14/2019, de 29 de març de projectes industrials estratègics de les Illes Balears, actualment derogada, però que estava en vigor quan s'inicià el procediment, estableix que la implantació de projectes estratègics d'energies renovables en sòl rústic comú, ha de tenir un caràcter excepcional. S'interpreta, en aquest punt, que el desenvolupament de projectes energètics en sòl rústic ha de ser entès com una excepció de la regla comuna, que s'aparta de l'ordinari o que ocorre rares vegades.

D'entre els punts que s'han de tenir en compte a l'efecte de la declaració d'una proposta com a projecte industrial estratègic, l'apartat 4 del mateix article 2 recull a la lletra: *m) La major sostenibilitat mediambiental.*

Respecte de l'exposat, cal assenyalar que la tramitació ambiental de projectes industrials estratègics relacionats amb la implantació d'energies renovables a les Illes Balears en sòl rústic no ha representat un caràcter excepcional, sinó que es va convertir en un fet comú, usual i freqüent, del qual es desprèn la urgent necessitat d'establir una ordenació territorial respecte d'aquest tipus d'infraestructures, especialment a l'illa de Mallorca, tenint en compte l'alt volum de projectes en curs i els ja aprovats.

A més cal tenir en compte l'establert a la Llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears en relació amb:

- A l'exposició de motius es fa constar que:

[...] la llei fixa condicions a favor del sector primari en el sòl rústic, com activitat pròpia d'aquesta classe de sòl i amb preferència davant altres usos, sens perjudici de la concurrència d'altres competències sectorials, com ara l'ambiental. El foment i l'estímul cap a l'activitat agrària ha de ser un eix estructurant de l'ordenació territorial i urbanística, en la seva consideració d'eina fonamental per a la preservació dels valors naturals i del paisatge de la comunitat autònoma.

Pel que fa al projecte en qüestió, tot i que s'enquadra correctament dins la tramitació ambiental, no consta una justificació clara de la seva excepcionalitat d'ubicació en sòl rústic.

c) D'acord amb l'informe del Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal de data 25 de juliol de 2025:

*Hi ha constància de la presència de diversos nius de milà reial, *Milvus milvus*, als voltants dels projecte, un d'ells a menys de 500 m de distància dels límits de les parcel·les. No es podran portar a terme les tasques generadores molèsties per renous a la zona marcada en groc al mapa adjunt (annex 1) durant l'època de reproducció del milà reial, *Milvus milvus*, és a dir, de febrer a juny.*

Podem observar com la part de l'agrupació fotovoltaica situada al municipi de Palma, s'ubica parcialment dins la zona de tranquil·litat establerta pel Servei de Protecció d'Espècies. Per tant, la realització de les tasques generadores de renous dins aquest àmbit no es podrà dur a terme durant els mesos de febrer a juny.

A l'EIA, respecte al soroll de les instal·lacions, únicament comenten que «los conversores y transformadores generan niveles de ruido de baja magnitud.» i que en fase d'explotació de la planta: «Emisiones acústicas de muy baja dimensión, sin efectos. Se producen pequeñas emisiones de ruido, pero de muy baja magnitud, descartándose efectos negativos asociados.»

Els 2 centres de maniobra i mesura (CMM), l'edifici d'operació i manteniment (O&M) i 2 centres de transformació es projecten dins la zona de tranquil·litat. Aquestes instal·lacions poden generar sorolls, sobretot els centres de transformació que generen un soroll constant (brunzit) degut al nucli del transformador que pot ser molest i en aquest context podria afectar els nius de Milana ja que se situen dins la zona de tranquil·litat. Per tant, no es podran instal·lar els centres de transformació a la zona de tranquil·litat i els centres de maniobra i mesura i l'edifici d'operació i manteniment hauran d'evitar dur a terme tasques generadores de soroll durant els mesos de febrer a juny.

Proyecto básico agrupación PVV Bugadera y PVV Duralló

Leyenda

- Cerramiento instalación PV
- Ámbito placas Bugadera
- Ámbito placas Duralló
- Placas PV Bugadera
- Placas PV Duralló
- Site camp / Sistema de almacenamiento
- CMR
- CT
- DMR
- Caminos interiores
- Red de evacuación
- Nuevo centro de reparto

- D'acord amb l'article científic *Conzen, J., et al. (2023). Lithium-ion battery energy storage systems (BESS) hazards. Journal of Loss Prevention in the Process Industries, 81*, les bateries de liti poden patir un fenomen anomenat **desbordament tèrmic**, on una petita avaria en una cèl·lula pot causar un augment incontrolat de temperatura, alliberació de gasos inflamables i risc d'incendi o explosió. Aquest fenomen escalable, depenent de la quantitat de bateries instal·lades, crea atmosferes explosives dins els contenidors amb potència de propagació entre mòduls i d'acord amb la ISO 3941:2026 s'ha demostrat que:
 - El risc de re-ignició és elevat.
 - El refredament perllongat és més determinant que la sufocació inicial.
 - La toxicitat dels gasos alliberats incrementa el risc per intervenir.



- Aquests esdeveniments venen acompanyats d'abocaments de metalls pesants i líquids tòxics amb la consegüent **contaminació del sòl** i propagació d'aquesta als aqüífers subterranis. Per tant, aquests elements s'haurien de projectar sobre cubetes i altres dispositius amb la capacitat de retenir tota la càrrega contaminant en cas d'accident, ruptura o fuga i possibilitar la seva posterior recuperació.

Cal recordar que, d'acord amb el *Real Decreto 9/2005, de 14 de enero, por el que se establece la relación de actividades potencialmente contaminantes del suelo y los criterios y estándares para la declaración de suelos contaminados*, les instal·lacions de conversió i transformació que formen part de la producció d'energia fotovoltaica són activitats potencialment contaminants del sòl i per tant s'haurà d'ajustar al que estableix la normativa en aquesta matèria dins l'àmbit autonòmic (Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears).

- En conclusió, amb la falta de normativa específica autonòmica o estatal referent a les condicions de seguretat i prevenció en cas d'accidents o incendi, així com pel que fa a les condicions d'instal·lació d'aquests tipus d'infraestructures en sòl no urbanitzable i amb les consideracions exposades, és difícil assegurar que les mesures previstes són suficients per evitar el risc d'explosió, incendi i contaminació del sòl.

L'òrgan ambiental, atesa la manca de normes d'ordenació territorial, la gran arribada de projectes de bateries associades a parcs fotovoltaics en sòl rústic i en aplicació del principi de precaució, ha establert una sèrie de criteris de distàncies mínimes que s'hauran de complir en aquest tipus d'instal·lacions:

- Respectar la distància de 250 metres entre les bateries i nuclis de població, zones boscoses i garriga, i 100 m d'habitatges aïllats.
- Pel que fa a les plaques, respectar la distància de 50 metres entre el límit de les plaques i els habitatges aïllats. I 200 m als nuclis de població.

En el present projecte, es compleix el requisit de la distància dels 50 metres entre plaques i habitatges aïllats però es condiciona que si s'escull una nova ubicació per les bateries, aquestes hauran de complir el requisit de 100 metres respecte els habitatges aïllats.

A més, en relació amb la instal·lació de les bateries, l'informe del Consell de Mallorca de data 18 de novembre de 2025 estableixen que; *aquesta queda condicionada a modificar la seva ubicació fora de la zona d'exclusió delimitada pel BIC del Paratge Pintoresc i ajustar-la a les característiques tècniques de la part proporcional del PFV Bugadera.*

Pels mateixos motius que la instal·lació fotovoltaica a la parcel·la situada a Valldemossa (consideració tècnica a)), les bateries no podran implantar-se a la ubicació prevista. En el cas que es vulguin implementar a la parcel·la de Palma; hauran de situar-se dins la poligonal de la instal·lació fotovoltaica, fora de la zona de tranquil·litat, ajustades a la potència de les plaques que finalment s'implantin, respectant els 100 metres amb els habitatges aïllats i amb la previsió de ser instal·lades amb cubetes i altres dispositius amb la capacitat de retenir tota la càrrega contaminant en cas d'accident, ruptura o fuga i possibilitar la seva posterior recuperació.

e) En relació amb el recorregut de la línia d'evacuació, s'observa que el seu traçat travessa la zona del torrent de Valldemossa afectada per la categoria d'àrea de prevenció de riscos d'inundació (APR-inundació) i la corresponent zona de policia i per diferents hàbitats d'interès comunitari. A l'EIA comenten que «per a la cruïlla del torrent s'utilitzarà la tècnica de perforació horitzontal talp, de manera que no s'afectarà els hàbitats d'interès comunitari.» Per altra banda, part de la instal·lació fotovoltaica dins la parcel·la ubicada al municipi de Palma també es troba en zona de policia, per tant, prèviament a l'inici de fase de construcció del projecte, el promotor haurà de complir el que dicta l'article 78. Procedimientos de tramitación de nuevas actividades y usos del suelo en la zona de policia del Real Decreto 849/1986, de 11 de abril, por el que se aprueba el Reglamento del Dominio Público Hidráulico, que desarrolla los títulos Preliminar, I, IV, V, VI y VII de la Ley 29/1985, de 2 de agosto, de Aguas.

A més, respecte a l'execució de les obres de la línia d'evacuació, l'informe del Consell de Mallorca de data 18 de novembre de 2025 estableix que;

i. Serà necessari l'informe preceptiu de l'organisme competent i titular de l'àmbit de la infraestructura viària afectada, la Ma-1140, en relació als articles 127 i 131 del Reial decret 1955/2000, d'acord amb les previsions de la Llei 5/1990, de 24 de maig, de carreteres de la Comunitat autònoma de les Illes Balears.

ii. S'haurà de tenir cura en la conservació dels camins públics pels qual discorre d'acord amb la Llei 13/2018, de 28 de desembre, de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca, segons s'indica a l'apartat III.2.b) de l'informe.

iii. Cal justificar la necessitat d'ubicar part del recorregut de la línia d'evacuació travessant per dins l'àrea de prevenció de riscos (APR) del PTIM del torrent de Valldemossa i evitar-ne l'afectació sobre aquesta APR. Al respecte serà necessari l'informe previ de l'administració competent en matèria de medi ambient.

f) D'acord amb l'informe del Servei d'Ordenació del Territori del Consell de Mallorca de data 18 de novembre de 2025:

Les edificacions auxiliars, el tancament que envolta el CT i el tancament perimetral del recinte han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambientals de la norma 22 del PTIM segons s'indica a l'apartat III.3.b) iv de l'informe.

g) A causa del pressupost del projecte, superant el milió d'euros, s'hauria de contractar un auditor ambiental que acrediti el compliment del PVA mitjançant auditories periòdiques, d'acord amb l'article 33.1 del Text refós de la llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears. El document ambiental només parla del responsable ambiental.

h) A l'estudi d'impacte ambiental es tracta breument la influència dels camps electromagnètics. No s'han definit els valors d'intensitat dels camps electromagnètics associats, tant a la planta, a les bateries, com a la línia d'evacuació associada. L'estudi d'impacte ambiental no inclou una modelització dels camps magnètics generats per les instal·lacions previstes sobre els edificis d'ús sensible i habitatges propers. S'ha de garantir que els valors del camp magnètic real sobre els receptors en nuclis de població situats a menys de 200 m i en edificis aïllats a menys de 100 m sigui inferior a 0,4 µT. En aquest cas trobem un nucli urbà a menys de 100 metres dels panells fotovoltaics.

En resum, l'estudi d'impacte ambiental no conté la modelització dels camps electromagnètics generats a la nova instal·lació i la garantia del compliment dels nivells establerts anteriorment.

i) En relació amb l'escrit del promotor de data 10 d'abril de 2026 on sol·licita que l'emissió de la DIA sigui amb efecte retroactiu a data anterior al 14/04/26, l'òrgan ambiental en data 15 d'abril de 2026 emet l'Informe referent a l'aplicació retroactiva de la declaració d'impacte ambiental del projecte agrupació fotovoltaica Bugadera i Duralló (TM Palma i Valldemossa) promogut per ENEL GREEN POWER ESPAÑA, S.L.U. (177A/2025), on es conclou que:

Primer.- Ateses les consideracions anteriors es pot concloure que es donen les circumstàncies de l'article 39.3 de la Llei 39/2015 per atorgar eficàcia retroactiva a la declaració d'impacte ambiental del projecte d'agrupació fotovoltaica Bugadera i Duralló, ubicada entre els termes municipals de Palma i Valldemossa, promogut per Enel Green Power España SLU, a data de 14 d'abril de 2026.

Segon.- Per tant, s'hauran de fer constar les conclusions d'aquest informe jurídic a les consideracions tècniques de la DIA, i s'haurà d'afegir un darrer apartat a les conclusions de la DIA amb el següent redactat: «Aquesta declaració d'impacte ambiental tindrà eficàcia retroactiva a data 14 d'abril de 2026, atès que els supòsits de fet necessaris existien a la data a la que es retrotreu l'eficàcia d'aquest acte i ateses les circumstàncies excepcionals considerades a l'informe jurídic de la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental de data 15 d'abril de 2026, d'acord amb allò que estableix l'article 39.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les Administracions Públiques».

Conclusions

Primer. Per tot l'anterior, es formula la **declaració d'impacte ambiental favorable del projecte bàsic agrupació fotovoltaica PFV Bugadera i PFV Duralló (TM Palma i TM Valldemossa)**, firmat per Alejandro Cortés Estarellas i Margalida Rosselló Canals en data 29 d'abril de 2025, atès que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixi amb les mesures correctores i preventives previstes a l'estudi d'impacte ambiental firmat per Àngel Maria Pomar Gomà i Clara Fuertes Salom en data 31 de juliol de 2024, i els condicionants següents:

1. No es podrà instal·lar l'agrupació fotovoltaica a la parcel·la ubicada al municipi de Valldemossa (polígon 3, parcel·la 154), ja que se situa completament sobre un bé d'interès cultural (Paratge Pintoresc: Costa Nord Serra de Mallorca) considerat zona d'exclusió, d'acord amb l'article 33 del Pla Director Sectorial d'Energia.

Pel que fa a la parcel·la ubicada al municipi de Palma (polígon 16, parcel·la 2) i la línia d'evacuació:

2. D'acord amb l'Informe del Servei de Protecció d'Espècies de data 25 de juliol de 2025:

No es podran portar a terme les tasques generadores de molèsties per renous a la zona marcada en groc al mapa adjunt (annex 1) durant l'època de reproducció del milà reial, *Milvus milvus*, és a dir, de febrer a juny.

3. D'acord amb l'informe Servei d'Ordenació del Territori del Consell de Mallorca de data 1 de desembre de 2025:

Respecte a l'execució de les obres de la línia d'evacuació:

- Serà necessari l'informe preceptiu de l'organisme competent i titular de l'àmbit de la infraestructura viària afectada, la Ma-1140, en relació als articles 127 i 131 del Reial decret 1955/2000, d'acord amb les previsions de la Llei 5/1990, de 24 de maig, de carreteres de la Comunitat autònoma de les Illes Balears.
- S'haurà de tenir cura en la conservació dels camins públics pels quals discorre d'acord amb la Llei 13/2018, de 28 de desembre, de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca, segons s'indica a l'apartat III.2.b) de l'informe.
- Cal justificar la necessitat d'ubicar part del recorregut de la línia d'evacuació travessant per dins l'àrea de prevenció de riscos (APR) del PTIM del torrent de Valldemossa i evitar-ne l'afectació sobre aquesta APR. Al respecte serà necessari l'informe previ de l'administració competent en matèria de medi ambient.

4. D'acord amb l'informe del Servei de Patrimoni Històric, abans de l'inici de l'execució de les obres, s'haurà de presentar davant l'òrgan substantiu un projecte específic pels creuaments de la línia d'evacuació amb les síquies de la Vila i Baster declarades BIC, i es requerirà informe favorable de Patrimoni Històric.

5. No es podran instal·lar els centres de transformació a la zona de tranquil·litat grafiada pel Servei de Protecció d'Espècies a l'informe de data 25 de juliol de 2025, i els centres de maniobra i mesura i l'edifici d'operació i manteniment hauran d'evitar dur a terme tasques generadores de soroll durant els mesos de febrer a juny. La realització de les tasques generadores de renous dins aquest àmbit no es podrà dur a terme durant els mesos de febrer a juny.

6. Les bateries projectades en una segona fase no podran instal·lar-se a la zona de tranquil·litat, hauran de situar-se dins la poligonal de la instal·lació fotovoltaica, ajustar-se a la potència de les plaques que finalment s'implantin, respectar els 100 metres amb els habitatges aïllats i preveure la instal·lació de sistemes de contenció o retenció de la càrrega contaminant en cas de possibles vessaments accidentals. En cas de situar-se fora de la poligonal, el projecte estarà sotmès a avaluació d'impacte ambiental simplificada d'acord amb l'apartat n) del Grup 4 de l'Annex II de la Llei 21/2013.

7. A causa del pressupost del projecte, superant el milió d'euros, s'haurà de contractar un auditor ambiental que acrediti el compliment del PVA mitjançant auditories periòdiques, d'acord amb l'article 33 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

8. S'hauran de realitzar mesures periòdiques d'intensitat del camp electromagnètic durant la vida útil de la instal·lació fotovoltaica i de la línia elèctrica i, si escau, dels sistemes d'emmagatzematge d'energia que eventualment s'hi puguin implantar. Aquestes mesures s'hauran de programar a les hores i mesos de màxima producció del parc fotovoltaic i s'ha de complir amb l'establert al Reial decret 1066/2001, de 28 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que estableix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària davant emissions radioelèctriques i amb el que disposa la Recomanació 1999/519/CE. En els límits exteriors d'habitatges a menys de 100 m dels punts d'emissió s'haurà de comprovar el valor del camp electromagnètic en l'estat de càrrega màxima del parc fotovoltaic, considerant per al càlcul a una distància de 0,2 m dels límits d'aquest i a una altura d'1 m, i en el cas de superar els límits permesos, s'hauran d'incloure també mesures de correcció i seguiment dels camps electromagnètics al Pla de Vigilància, amb un límit d'emissions de 0,4 microTesles als exteriors de les instal·lacions i habitatges que l'enrevolten.

9. Una vegada finalitzada la vida útil de les instal·lacions fotovoltaiques (que es preveu en 25-30 anys) es recuperarà el terreny al seu estat original i es prendran les mesures correctores necessàries per eliminar o disminuir l'impacte ambiental associat. Això no obstant, si en el termini de 25-30 anys es vol continuar explotant com a parc, s'haurà de sotmetre a un nou procediment d'Avaluació d'Impacte Ambiental.

10. El reg de la barrera vegetal, preferentment es durà a terme amb la recollida d'aigües pluvials mencionada a l'EIA i si no fos possible o insuficient, es durà a terme amb aigua regenerada o depurada, i s'indicarà el consum hídric esperat, així com d'on s'obté el recurs.

11. En cap cas es podran usar productes químics per fer nets els panells fotovoltaics. La neteja de les plaques serà preferiblement en sec, sense ús d'aigua, amb la finalitat d'estalviar aquest recurs, i si no fos possible, es durà a terme amb aigua regenerada o depurada.

12. S'haurà de donar compliment al Reglament (UE) 2024/573 del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de febrer de 2024, sobre els gasos fluorats d'efecte d'hivernacle, pel qual es modifica la Directiva (UE) 2019/1937, i es deroga el Reglament (UE) núm. 517/2014, específicament s'hauran de tenir en compte les limitacions d'ús dels gasos fluorats que s'hi estableixen.

Es recomana:

D'acord amb l'informe Servei d'Ordenació del Territori del Consell de Mallorca de data 1 de desembre de 2025:

- *Respecte a la barrera vegetal, convé situar-la per davant del tancament perimetral i proposar utilitzar espècies de plantació apropiades amb l'entorn de ribera o el paisatge agrari preexistent.*
- *Respecte al camí rural existent, denominat camí d'en mig, es convenient mantenir l'amplada i la tipologia del camí existent al llarg dels 175 m de recorregut, mantenint-lo fora del recinte de la instal·lació al estar ubicat dins la zona delimitada com a Paratge pintoresc declarada BIC que ha de seguir preservant els valors estètics i paisatgístics de l'entorn, segons s'ha considerat a l'apartat III.3.c) ii de l'informe.*

Es recorda que:

- Donada la ubicació parcial del projecte en zona de policia, prèviament a l'inici de fase de construcció del projecte, el promotor haurà de complir el que dicta l'article 78. *Procedimientos de tramitación de nuevas actividades y usos del suelo en la zona de policía del Real Decreto 849/1986, de 11 de abril, por el que se aprueba el Reglamento del Dominio Público Hidráulico, que desarrolla los títulos Preliminar, I, IV, V, VI y VII de la Ley 29/1985, de 2 de agosto, de Aguas.*
- El promotor i l'òrgan substantiu hauran de tenir en compte les al·legacions presentades per Sampil Distribución Eléctrica S.L. de data 12 i 22 d'agost de 2025 i resoldre els possibles conflictes sobre la ubicació del centre de repartiment abans de l'autorització



definitiva del projecte.

- Les edificacions auxiliars, el tancament que envolta el CT i el tancament perimetral del recinte han de complir les condicions d'integració paisatgístiques i ambientals de la norma 22 del PTIM segons s'indica a l'apartat III.3.b) iv de l'informe del Servei d'Ordenació del Territori del Consell de Mallorca de data 1 de desembre de 2025.
- D'acord amb l'informe del Servei d'Explotació i Conservació del Consell de Mallorca de data 4 de desembre de 2025:

1. *Prèviament a l'inici de les obres, l'interessat haurà de presentar una addenda al projecte constructiu signada per tècnic competent per recaptar la preceptiva autorització del Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures.*

2. *A aquesta addenda s'hauran d'incloure totes les actuacions a dur a terme situats a menys de 50 metres de l'aresta exterior de l'esplanació de la carretera de dos carrils Ma-1110, i a menys de 100 metres de l'aresta exterior de l'esplanació de la carretera de quatre carrils Ma-1160.*

3. *S'haurà d'incloure també als plànols la definició del domini públic viari, de l'aresta exterior de l'esplanació, de la zones establides de la protecció, prèvia sol·licitud a la Secció de Topografia de Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures.*

4. *A aquesta documentació s'hauran de complir els condicionants establerts a aquest informe i acotar les distàncies indicades.*

- D'acord amb el *Real Decreto 9/2005, de 14 de enero, por el que se establece la relación de actividades potencialmente contaminantes del suelo y los criterios y estándares para la declaración de suelos contaminados*, les instal·lacions de conversió i transformació que formen part de la producció d'energia fotovoltaica són activitats potencialment contaminants del sòl i per tant s'haurà d'ajustar al que estableix la normativa en aquesta matèria dins l'àmbit autonòmic (Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears).

Segon. Es publicarà la present declaració d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental.

Tercer. La declaració d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'inici de l'execució del projecte en el termini màxim de sis anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 21 bis del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Quart. La declaració d'impacte ambiental no serà objecte de cap recurs, sense perjudici del que, si és el cas, escaigui en via administrativa o judicial davant de l'acte d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 41.4 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

Sisè. Aquesta declaració d'impacte ambiental tindrà eficàcia retroactiva a data 14 d'abril de 2026, atès que els supòsits de fet necessaris existien a la data a la que es retrotreu l'eficàcia d'aquest acte i ateses les circumstàncies excepcionals considerades a l'informe jurídic de la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental de data 15 d'abril de 2026, d'acord amb allò que estableix l'article 39.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les Administracions Públiques.

(Signat electrònicament: 20 d'abril de 2026)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Paz Andrade Barberá

